

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punct. Diff. 3. Argumenta contra conditionem meriti, quæ sit Acceptatio, &
quid tandem tenendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

RESPONDERI potest quærendo, quare etiam per oppositos Deus prædicta opera non acceptet, referent id indubiè in libertatem Dei, referent & oppositi. Deinde dici potest, quod radicalem excellentiam actus illi æque in patria habeant, ac in via; non tamen mereri mercedem: quia illa merces, est ejus conditionis, ut simul sit liberalis Dei donatio, adeoque quam potest Deus negare. Sic v. g. finge Dominum qui non potest solvere mercedem nisi simul plus donet, quam valeat meritum. Certè hic, si pro sua libertate nolle de novo fieri liberalis, nullum etiam meritum per ordinem ad illam mercedem acceptaret, non quod actio illa de se non esset digna præmio, sed quia Dominus illi præmio non vult conjugere donationem liberalem; sic etiam in præsentia, actiones Beatorum essent de se dignæ præmio, sed quia præmio adjungit Deus liberales suas donationes, quæ libertate, & liberalitate non vult uti Deus cum beatis, ideò non acceptat illorum illas actiones ad præmium, cæteroque dignas acceptari. Cur autem liberalitatem illam nolit exercere Deus, referri id debet in dictamina illius sanctæ & altæ rationes. Congruentiæ etiam adfunt. Ut nos invitet Deus ad ferventiùs merendum; ut ostendat liberalitatem, quæ pro parvo tempore æternitate munerat.

INSTABIS 3. Valor monetæ est ex acceptatione. Ergo & valor meriti.

RESPONDETUR. Merita nostra per ordinem ad acceptationem non posse comparari valori scuti; quia hic valor est verè ad placitum, & ex impositione. Jam autem valor meriti, non est imputatus, sed in ipsa actionis natura antecedenter situs; accessusque promissionis, non auget valorem morale in intrinsecum, & radicalem; sed adjungit non nisi obligationem.

4. ARGUMENTUM Amici. Condignè & completè mereri vitam æternam, est illam propriâ actione reipsâ jure debitam sibi facere, ut probat Auctoritas S. Th. & Trid. Sess. 6. c. 16. & Pauli ad Rom. 4. sed nemo absque promissione Dei, vitam æternam sibi debitam facere potest. Et sicut si aliquis, pro equo alicujus, pretium æquivalens offerat, non propterea illum sibi debitum jure facit; sed est necessaria acceptatio venditoris; ita & in præsentia.

RESPONDETUR. Concedendo, totum: Proccedit enim argumentum de ratione completa meriti quam nos referimus in promissionem. Imò sicut antecedenter ad acceptationem pecunie, est radicalis illius exigentia ut acceptetur; ita & in præsentia.

INSTAT idem. Merita Christi non solum digna fuere aliâ unione Hypostaticâ, sed etiam alio præmio gloriæ, etiam damnatis dando, quodque talia non fuerint, desuit acceptatio.

RESPONDETUR. Acceptationem divinam non daturam fuisse radicalem condignitatem

ad dictum præmium, sed illam etiam nunc haberi. Deinde quamvis non requiritur acceptatio, saltem requiritur ne excipiat agens sibi collationem præmii, idque etiam acceptante præmiaturo, excipit autem sibi Christus ne dicto modo præmiarentur sibi sua merita. Quamvis autem voluntati divinæ accommodaverit se Christus in suorum meritorum oblatione, tamè non erit necesse promissione illa stare, merita accepta secundum radicalem condignitatem, quam habent independentè ab acceptatione.

5. ARGUMENTUM ejusdem est. Quidquid facit ad proximius jus meriti ad præmium, per se complet meritum; quia quidquid perficit rem sub eo genere, sub quo res constituitur, pertinet ad proprium complementum ipsius, sed promissio facit ad proximius jus meriti ad præmium, strictiori enim ac proximiori jure debita est vita æterna ex promissione, quam sine illa.

RESPONDETUR. Concedendo totum. Concedo enim ultimò compleri meritum acceptatione, ita tamen ut in merito antecedit radicalis condignitas & exigentia ad acceptari, nec hæc exigentia habetur ab acceptatione. Deinde in merito distinguendæ sunt duæ formalitates, hoc est, actio meriti talem excellentiam habentis, hæc habetur independentè ab acceptatione. Alia est formalitas obligantis, hæc non habetur independentè ab acceptatione, & promissione. Neque enim obligari potest Deus nisi volens.

Punctum Difficultatis 3.

Argumenta contra Conditionem Meriti quæ sit Acceptatio, & quid tandem tenendum?

RATIO Prima à Paritatibus.

1. PARITAS. Opera Justorum absque promissione, sunt impetratoriæ condignè vitæ æternæ. Ergo & meritoria sine ulla promissione, cum non aliter mereantur nisi impetratoriè.

RESPONSUM, secundum radicalem excellentiam, sunt meritoria opera nostra sine promissione, sed non sunt meritoria, accipiendo rationem meriti, secundum omnes formalitates quas includit, qualis est obligatio Dei ad retribuendum, quæ non apparet quomodo in Deum inducetur sine ejus voluntario consensu, essetque imperfectio in Deo talis obligatio independentè à voluntate ejus inducta, quam obligationem quia non inducit impetratio, fit ut non indigeat compleri promissione.

2. PARITAS. Peccatum sine ulla comminatione puniendi à Deo, condignè meretur pœnam. Ergo & meritum sine promissione condignè meretur vitam æternam. Imò merita Christi Domini non forent ita potentia sicut peccatum: quia absque ullo pacto, peccatum meretur

(X) 4 pœnam,

pœnam, & merita Christi absq; pacto non fuissent condigna, si cæteroqui omne meritum indiget acceptari.

RESPONDETUR. Disparitatem esse: quia cum non puniantur, ut dictum, ultra æqualitatem peccata; non debebat dari principium adstrictivum ad illa ultra æqualitatem puniendâ: quia autem merita nostra præmiat Deus ultra æqualitatem; & tamen per modum obligatæ mercedis; hujus obligationis principium non poterat esse aliud, quàm promissio. Rursus quia potest Deus alio titulo velle exigere, & non tanquam merita, illas actiones nostras, debebat poni aliquod principium transferens illas ad rationem proximam & completam meriti; quæ non potest esse alia quàm acceptatio divina: quia autem peccatum quotiescunq; ponitur, non potest esse nisi peccatum, adeoq; nisi malum si malum, merens puniri à Principe Reipublicæ rationalis: hinc fit, ut in peccato sit meritum pœnæ independenter ab omni comminatione. Neque inde sequetur efficaciora esse peccata in ratione demeriti, quàm merita Christi: quia licet indigerint acceptatione inclusâ in ipsâ voluntate Dei, volentis hoc remedio salvare genus humanum, quæ voluntas necessariò intervenire debuit in nostra Redemptione; habent tamen merita infinitatem longè excellentiori modo participatam, & exigentem, ut non nisi acceptentur, supposito quòd offerantur.

3. PARITAS est. Si Deus comminaretur pœnam æternam veniali, non foret hoc ipso mortale; nec ille cruciatus esset pœna proportionatâ culpæ. Ergo nec in præsentia, quidquam conferet promissio.

RESPONDETUR. Negando Antecedens. Quia sine gravi offensa nemo potest se resolvere ad tantum malum; & pœnam, quàm pœnam mereretur tunc peccatum quod erat ante veniale. Deinde Argumentum non est contra nos: quia non dicimus, quòd Dei promissio attollat rationem radicalem meriti; sed tantum adferat obligationem. Sicut etiam illius pœnæ comminatio, non attollit intrinsicam malitiæ rationem: licet illi adferat circumstantiam extrinsecus attollentem, odibilitatem ejusdem.

4. PARITAS. Homo gratiâ justificanti redditur sanctus, sine ulla acceptatione divina. Ergo idem dicendum de merito.

RESPONDETUR. Medium terminum esse pronobis: quia in casu Antecedentis debet intervenire à parte Dei condonatio. Ergo & promissio. Disparitas etiam est: quia esse sanctum nihil aliud est, quàm habere formam sanctitatis sibi subjecto capaci unitam, quod totum habetur sine eo, quòd intelligatur acceptatio. Nec potest aliud facere illa sanctitas, subjecto capaci unita: quia autem illas actiones posset alio titulo exigere, aliudque illa facere, deberit dari ultimo & completè translative ad rationem meriti: quod non aliud est quàm promissio.

5. PARITAS. Ad hoc ut aliquis mereatur de condigno mercedem pro labore quem subit in vinea, non est necesse ut dominus vineæ promittat id expressè, sed sufficit labor, quem vel mandat, vel significat sibi placere Dominus vineæ.

RESPONDETUR. Sicut sufficit interpretativa obligatio in Domino vineæ, sic sufficit & in Deo. Et sicut potest Dominus dicere, placuit mihi tuus labor in vinea: sed illum non volo solvere: quia te non vocavi, nec conduxi, ita ut etiam inibi debeat intercedere obligatio sui: sic & in præsentia.

2. RATIO est. Si promissio spectat ad rationem meriti, sequitur quòd in collatione Beatitudinis æternæ non attendat Deus ad valorem sed ad suam promissionem, Proindeque idem esset Deo promittere aliquid pro laboribus, ac pro nihilo, quæ est Doctrina Kemnitii.

RESPONDETUR. Negando sequelam. Cum independenter à promissione tribuamus operibus excellentiam radicalem, quæ non est nihil.

INSTAT. Qui promittit equum pro pecunia exigui valoris, non auget pretium pecuniæ. Ergo idem in præsentia.

RESPONSUM. Valorem radicalem non addi promissione, sed formalitatem obligationis, quam etiam promissio venditoris equi addit pecuniæ, sine qua promissione non obligaretur venditor ad dandum equum, intuitu illius pecuniæ. RATIO est. Ex absurdis.

1. ABSURDUM. Sequitur ex hac sententia, non meruisse multos vitam æternam; quia ad meritum requiritur promissio, quæ debet esse nota, multis autem justis non est nota &c. & rejicitur ab opposita sententia, in qua, oppositi nihil deberent mereri.

RESPONDETUR. Sicut ad hoc ut aliquis mereatur de condigno, non est necesse ut sciat se filium Dei adoptivum, quamvis necesse sit, ut sit; sic nec erit necesse scire de hac promissione. Sufficit quòd Deus se obliget; ad eum modum, quo licet nesciam hoc mihi debere Paulum: quia me inficio hoc mihi abstulit, verè tamen mihi debebit Paulus.

2. ABSURDUM est. Quòd scilicet merita Christi non forent de rigore justitiæ, cum in ratione meriti pendeant à promissione divina, quæ poterat non præstari.

RESPONDETUR. Merita Christi non in isto sensu esse in rigore justitiæ, quòd non indigerint ullâ acceptatione, sed isto sensu: quia scilicet non plus est indignitatis in offensa, quàm radicalis excellentiæ in illismet ipsis; præcipue cum mereantur acceptari, si in ordine ad acceptationem offerantur.

3. ABSURDUM est. Sequeretur Christum non esse meritum gratiam Antiquis Patribus: quia Deus non promissit Christo se daturum illis gratiam, cum ante PP. non fuerit Humanitas Christi, cum qua Deus pacisceretur.

RESPON

R. P.
THE MLC
zianows
Tom. 1. c.
D. VI

RESPONDETUR. Ex pravifis meritis poterat dari absolute gratia primis PP. & ex pravifa oblatione Christi, quam facere debuit pro salute mundi, quam ab æterno accepit Deus, acceptationeque illa obligavit se Deus, fecitque pactum ab æterno licet non pro æterno, sed pro tempore Christi exituri implendum, ratione cuius obligationis potest dici, datam esse gratiam sanctis Patribus, ex promissione Dei facta Christo.

Ripalda & Oviedo, dicunt hanc quaestionem esse de voce, quamvis addat Ripalda in decursu procedi ad quaestiones de re, quod ut fiat, jam resolvo.

Quid tenendum.

ASSERO 1. Hoc nomen Meritum posse dupliciter spectari. Nominaliter & participialiter: Nominaliter acceptum dicit actionem supra descriptam. Participialiter autem acceptum, dicit in superpositionem præteritam illius actionis cum quodam ordine & efficacia obligandi alium, & in isto sensu dicitur, meritum est, v. g. Petrus, ut hoc illi des. Item meritum habet istius præmii &c. similia.

ASSERO 2. Quamvis meritum tam nominaliter, quam participialiter acceptum sit relativum & ad aliud: nemo enim meretur apud seipsum, nihilominus si inadæquatè, & secundum esse absolutum spectetur, potest accipi secundum fundamentum illud, quod fundat ordinem ad aliud, & est ipsamet excellentia intrinseca actionis, quæ est radix acceptationis; & sicut cum inducimus aliquem ad acceptandum pretium justum pro re vendibili, præsentare illi solemus, quod hoc pretium mereatur admitti, item quod habeat plus præ reliquis, quæ ab aliis offerri possent &c. ita & in merito, est radicalis excellentia.

ASSERO 3. Nomine meriti tam nominaliter, quam participialiter, ut plurimum accipitur ratio relativa & importans obligationem.

RATIO. Quia meritum independentem ab obligatione, ita se habet in sensu morali, quasi non esset meritum. Ad eum modum, quo pretium, nisi acceptetur, habet se ac si non esset pretium.

ASSERO 4. In merito distinguendas esse has duas formalitates: nempe radicalem excellentiam, & rationem obligationis.

RATIO. Tum quia. Diversas habent definitivitates. Tum quia, prior illa ratio, est absoluta, posterior relativa. Tum quia, obligatio est in ordine iustitiæ, vel quasi iustitiæ, meritum autem non est ex ordine iustitiæ, ut sic loquendo, sed ex ordine studiosæ actionis.

ASSERO 5. Formalitatem meriti absolutam, & quæ meritum formaliter est, non compleri acceptatione.

RATIO. Tum quia. Excellentia actionis in ratione suæ excellentiæ non completur à promissione: promissio enim tenet se ex parte pro-

mittentis, excellentia actionis tenet se ex parte ipsius actionis. Tum quia, id quod antecedit omnem promissionem, in eo in quo antecedit, compleri non potest promissione; absolute autem illa formalitas antecedit omnem promissionem, cum pro ratione promissionis adferri possit. Tum quia, multa objecta non ideo sunt mala: quia à Deo prohibentur, & non acceptantur, sed ideo prohibentur, & non acceptantur, quia sunt mala. Ergo etiam in objectis bonis, erunt talia, quæ non ideo sunt bona, quia acceptantur, sed ideo acceptantur, quia sunt bona. Ergo ratio illa bonitatis objectivæ, erit prior acceptatione; & hæc est ratio illa absoluta, de qua agit Assertum.

ASSERO 6. Formalitatem meriti respectivam, secundum quam dicit meritum, jus in merente, & obligationem in alio, compleri acceptatione.

RATIO. Tum quia. In omni communione vitæ, debet unusquisque venire cum suo superabundanti: quod in præmiante non aliud est, quam promissio præmii, & ejus actualis exhibitio, quæ ratio attingitur in materia de iustitia. Tum quia. Obligatio debet esse vel invitæ, vel volentis, cum ergo Deus invitæ obligari non possit, debet obligari volens, adeoque acceptans, quod idem servit meritis creaturarum. Tum quia. In merito formalitas excellentiæ actionis, non est ratio obligandi: posset enim quis dicere, hæc quidem est excellens actio, sed nolo illam, nec illam indigeo. Ergo ratio obligationis debet referri in acceptationem: in quid enim aliud?

ASSERO 7. Ut aliquis dicatur in actu secundo mereri necesse est, ut non repugnet præmiaturus, & ne testetur se nolle illam actionem, consequenter semper requiretur acceptatio negativa.

RATIO. Quia si considerentur merita nostra comparatè ad Deum; illa non habent infinitatem bonitatis, & non participant de irrepu diabilitate. Si ergo non accedat acceptatio negativa, qui poterunt obligare Deum? Merita etiam erga creaturam, non auferunt libertatem præmiaturo, nec habent intrinsecam vim obligandi. Ergo saltem requiretur negativa acceptatio.

ASSERO 8. Defacto Deum aliquas condignas actiones non acceptare.

RATIO. Quia non minus intrinseca dignitatis & excellentiæ habent actus Beatorum, imò & libertatis contrarietatis, & tamè non merentur vitam æternam, & augmentum gloriæ; non est autem ratio cur mereri non possint?

ASSERO 9. Quamvis hoc quod dat Deus in præmiam actus condigni, possit reverè dare in præmium actus qui de se non est condignus, nihilominus quod de se non est condignum alicui præmio, non potest reddi solâ acceptatione condignum.

RATIO prioris partis est. Quia si Deus præcisè non nisi ex liberalitate potest donare hoc quod dat in præmium, non est ratio, cur tanquã condi-

conditionem suae liberalitatis promenda, non possit exigere aliquem actum, de se non nisi congruum. Ratio posterioris partis, quia sola acceptatio, ut dictum supra, non attingit, nec formalizat intrinsicam excellentiam actionis.

Unde Addo, quod in merito de condigno sit aliqua formalitas, quae non est in merito de congruo: sicut enim genere distinguuntur, naturale meritum & supernaturale; ita specie distinguuntur meritum de condigno & congruo, si congruitas oriatur ex intrinseca conditione, quantumvis formalitates illae sint nobis ignotae, & non nisi hoc generico termino exprimibiles, quod sit major excellentia meriti de condigno, quam meriti, ex natura sua non nisi congrui. Ceterum si sit condignitas in actu primo, & non in actu secundo, adeoque non nisi congruitas formalis praecise per defectum acceptationis; quia scilicet illa actio est quidem meritum de congruo, sed esset meritum de condigno si fuisset acceptata: v.g. enim idem actus contritionis, si ponatur ante infusionem gratiae, erit meritum de congruo, si post infusionem gratiae, erit meritum de condigno. Eo certe casu acceptatio addet condignitatem in actu secundo, adderetque illi contritioni elicite ante infusionem gratiae, si acceptaretur.

DIFFICULTAS II.

De Divisione Meriti.

Celeberrima Divisio meriti; est in meritum de condigno, & de congruo. Differentias illorum est hic necesse perstringere.

EXPLICANT I. aliqui, sumpta differentiâ ratione subjecti merentis: Ergo ad hanc classem revocandi ii, qui explicant meritum de condigno, quod procedat à Filio Dei sanctificato per gratiam, secus meritum congruum. Item ii, qui meritum de condigno appellant meritum iusti universaliter acceptatum, secus de congruo. *Hac Explicatio*

NON SATISFACIT I. Quia non dat rationem universalem meriti de congruo ut sic, sed solam particularem, nempe meriti Theologici.

NON SATISFACIT 2. Quia etiam in consideratione Theologica non explicat universaliter meritum de condigno: quamvis enim aliqua merita, quae sunt merita filii Dei adoptivi, sunt merita de condigno, sunt tamen etiam aliqua merita non nisi de congruo, de quo infra. Unde etiam nemo alteri meretur de condigno justificationem, meretur de congruo.

NON SATISFACIT 3. Quoad illum secundum loquendi modum: quia imprimis etiam Beati sunt iusti, & tamen etiam illi de congruo non nisi aliqua nobis merentur, acceptatioque illa, cujus meminit explicatio, non confert quidquam: dictum enim supra, quod acceptatio non ingrediatur rationem meriti, quâ talem. hic autem quaeritur de ratione meriti

condigni, quâ talis. Deinde merita etiam congrua, acceptantur in ratione congruorum, & tamen non sunt condigna. Ergo apparet, praecisam acceptationem non formalizare condignitatem.

EXPLICANT 2. Alii, secundum habitudinem diversam actionis ad praemium; huc revocantur, qui docent de ratione meriti de condigno esse aequalitatem cum praemio, vel operationem iusti, ex cognitione pacti, de reddendo infallibiliter praemio. *Hac Explicatio*

NON SATISFACIT I. Quia nullum esse meritum nostrum condignum vitae aeternae, quia & nulla aequalitas: hoc enim praemium involvit Deum in se attractum involvit aeternitatem, quae omnia non habent aequativum in merito temporali, & respexit S. Paulus: *Memento enim, inquit, & leve tribulationis nostrae aeternam gloriae pondus operatur in nobis.*

NON SATISFACIT 2. Quia aequalitas est formalitas ad iustitiam spectans, meritum autem quâ tale non est de linea iustitiae. Ergo haec explicatio non attingit rationem meriti de condigno quâ meritum est. Deinde aequalitas est praedicatum respectivum, debet ergo dari eius fundamentum & radix, illaque erit conceptus absolutus meriti de condigno, definitivus.

NON SATISFACIT 3. In quantum ad meritum de condigno requiritur ut procedat ex cognitione pacti. Ratio. Tum quia, aliâ ratione raro aut nunquam mererentur de condigno: quia non sciunt, aut non advertunt ad cognitionem pacti. Tum quia, si pactum ipsum non ingreditur, ut dixi, rationem formalem meriti; cur ingreditur eius cognitio? Tum quia, à nostra cognitione non potest refundi in actus, alia formalitas, quâ secundò intentionalis, & tamen esse meritum de condigno, non est formalitas secundò intentionalis. Et certe scimus esse articulum fidei, Petite & accipietis: tamen oratio non est semper meritum de condigno; imò ex ratione sua communi non est meritum, sub formalitate orationis.

EXPLICANT 3. Alii. Differentiam petentem ex modo obligandi, ita ut meritum de condigno sit, quod infert obligationem iustitiae, vel quasi iustitiae, meritum autem de congruo, non infert talem obligationem. *Hac Explicatio*

NON SATISFACIT I. Quia distinximus supra formalitatem meriti, à formalitate obligationis. Ergo una formalitas per aliam explicari non debet.

NON SATISFACIT 2. Quia non posita promissione divinâ, non sequitur in Deo titulus delictatis & iustitiae; & tamen non posita promissione, adhuc, ut dictum supra, manet rationalis illius excellentia, etiam sub formalitate condigni.

NON SATISFACIT 3. Quia si per impossibilitatem

R. P.
THE MLC
zianows
Tom. 1. c.
D. VI